

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. Quantæ res ambiguitatis, vxorem ducere?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

illi ciborum duntaxat mittebat; sæpe etiam domo excludebat; quotidie illi exprobrabat, nisi per suum matrimonium steticisset, mendicum futurum fuisse, neque habiturum, quod comederet, immo nec ossa, quæ roderet. Quæ talia considerans ille dixit: *Vxori nubere nolo mea.* Et, ob hanc ipsam causam, quidam Philosophi à coniugijs prorsus abstinerunt. Demonax Epicteto Cynico suggerenti, ut uxorem duceret: *Da mihi, igitur inquit, unam è filiabus tuis.* Notans illum ineptè suadere aliter, quod ipse non faceret. Inter rationes cæteras fuit, quoniam, si pauperem duxisset, magnus impendebat labor & cura in alimentanda; si diuitem, putabat, se dominam, non uxorem, domi habituram, affinesque illius omnes, tanquam potentiores, metuendos. Neque verò solùm id spectari conuenit, ut par sit vxor generis claritate, aut modo rei familiaris, verùm ut ætat etiã non admodum discrepet, ut forma, ut vitæ genus. Est enim omnis dissimilitudo causã discordiarum. Quin & ipsæ quoque fæminæ talia obseruarunt, & in viris metuerunt. Martia Catonis F. interrogata, quam ob causam, post mariti mortem, alij se copulare viro renueret? Respondit, quia non virum facile inuenero, qui me magis velit, quàm mea. Deianira, apud Poëtam, verba sunt:

Erasm. lib. 2.
apophr.

Ibidem.

Ouid. in ep.
Deian.

*Quàm male inæquales veniunt ad aratra iuueni,
Tam iuueni magno coniuge nupta minor.
Non honor est, sed onus species læsura ferentes,
Si qua voles aptè nubere, nube pari.*

Antholog. l. 2
de hoc Antiocho Plutarch. in Flaminia.

Quale coniugium sequatur, si puer anum; Narcissulus Baucidem, aut Niconem vetulam, aut octoginta annorum senem, Antiochus scilicet aliquis octodecim annorum puellam, Euander Lauiniam; itemque; reginam Iunonem de triuio Codrus, aut Priamus rusticam aliquam de pago Nisam ducat? Ducat, inquam, nam etiam multæ mulieres potius maritos suos ducunt quàm ducantur; & multi viri vxoribus suis nubunt.

VII.
Francisc. Petrarch. dial.
LXV.

Quamobrem sapienter Petrarcha scripsit: *Anceps vxoris electio. Deformis facile fastiditur: formosa difficile custoditur; ea lege, qua, inter formam corporis atque animi castitatem, lux perpetua est. Sed, ut quod rarissimum est, contingat, & forma pueri dicitur*

dicitia iuncta sit, uberius tecum agam: Accedunt & feminea dotis alia, nobilitas, census, opulentia, facunditas, atq; facundia, fama integritas, morum candor: scito tuum limen his immixtam subintrasse superbiam, ut iure Satyricus videatur malle Venusiam, quam Corneliam, Gracchorum matrem Africani filiam paternis triumphis ac gloria insolentem. Talem ego noui, quæ marito diceret, octo ego paternos & maternos auos & auias possum tibi enumerare, omnes nobilitate claros; tuus, mi vir, pater ramenta sulphurata vendidit; tuus auus, ante pauperum ianuas, subula calceos refecit attritos & laceratos: de proavo ipse nihil potes certi memorare; nescis, molitor, an olitor; albus, an ater fuerit; audiui, qui dicerent, carpentarium fuisse. I, & aude mutire. I, & iacta nobilitatem, quam heri mendicatio impetrasti, fratre tuo adhuc cauponem, in ignobili pago, agente, apud quem non diuertunt, nisi carnifices & lictores; Iudæi, & agasones, aut fatigati fures, qui insequentium manus & vincula effugerunt. Hæc & similia quotidie diues ac nobilis vxor marito pauperi occinebat. Quis talem picam dæmi patiatur? An non satius esset, bubonem, aut strigem tolerare? Expertus est hoc genus dæmoniorum Dauid. Nam cum intrasset arca Domini in ciuitatem Dauid, Michol filia Saul prospiciens, per fenestram, vidit regem Dauid subsilientem, atque saltantem, coram Domino: & despexit eum in corde suo. Nempe regis filia, filium Isai, paulò prius ouium pastorem. Neque enim cogitauit, & hunc pastorem etiam vrsorum, etiam leonum, etiam gigantis, Goliath, & Philisthorum victorem esse. Semper enim occurrunt malis cicius deteriora; & promptius in os veniunt conuitia, quam laudes. Itaque cum inferiores despiciantur, maiores sint metuendi coniuges; pares non semper occurrant, scopuli sunt vbi que. Hinc apud Melandrum nonnemo ita canit:

2.Reg. 6.16.

Ergo mihi vxorem qualem ducam? Anne puellam?

Hæc forsân veniet non satis apta mihi.

An viduam? dominam quis possit ferre tonantem?

An vetulam? tolerat quis patienter anum?

Fecundam? facunda domum mihi prole grauebit:

An sterilem? sterilis non decus arbor habet.

An ditem? magis est nihil intolerabile dite.

Ast inopem? quid opis ferre valebit inops?

Pauciloquam? non me poterit recreare loquendo.

Verbosam? mulier res onerosa loquax.

Formosam? varijs est subdita forma periclis.

Deformem? pœnam ducere nunquid amem?

Non igitur ducenda vxor, quia fenore tanto

Apparent socij dumna rimenda tori.

Tacit de me-
rib. Germa-
nor.

Illud quoque de antiquis Germanis laudauit Tacitus, quod gentium connubia censuerint non miscenda, ne & morum mixtura, aliquid amitteret de patria sinceritate. Sæpe enim cum vestibus, cum lingua, cum famulis & comitatu peregrina vitia inferuntur. *Quæ neque confirmare argumentis, neque resellere in animo est*, ait Tacitus, *ex ingenio suo quisque demat, vel addat fidem. Ipse eorum opinioni accedo, qui Germania populos nulli aliarum nationum connubijs infectos, propriam & sinceram, & tantum sui similem gentem exiisse arbitrantur.* Atqui sæpe defunt, in eadem natione pares? sæpe magna, per peregrinos coniuges, sperantur emolumenta? sæpe & fuit felix euentus eiusmodi coniugiorum? Quid igitur faciendum? magisne metuendum, quam sperandum, inter hos scopulos? quò eundum in hoc biuio? Eundum, quò ratio ducit, non quò præcipitat impetus; ne sit idem, *ire & perire.* Reddunt ista difficilem nuptiarum electionem. Et tamen multi, sine nuptijs esse nolunt. Quocirca sapientissimus Socrates ab adolescentulo quodam consultus, uxorem duceret, an se omni matrimonio abstineret; respondit, *utrum eorum fecisset, acturum pœnitentiam.* Hic te, inquit, solitudo; hic orbitas, hic generis interitus; hic hæres alienus excipiet: illic perpetua sollicitudo, contextus querelarum, dotis exprobratio, affinium graui supercilium, garrula foeris lingua, subessor alieni matrimonij, incertus liberorum euentus. Non passus est iuuenem, in contextu rerum asperarum, quasi læta materia facere delectum.

Val. Max. lib.
7. c. 2.

VIII.
S. Greg. l. 12.
Moral.

5. Hinc jam ipsa, quæ coniugio annexa sunt plerumque mala perspicere licet. *Bonum est coniugium*, inquit S. Gregorius, *sed mala sunt, quæ circa illud ex huius mundi cura succrescunt. Dum ergo tenetur, quod non nocet, ex rebus iuxta positis, committitur plerumque*